

Adam Mazurkiewicz

"Media a czytelnicy. Studia o komunikacji i uczestnictwie kulturowym młodego pokolenia",
pod red. nauk. M. Antczak, A.
Brzuski-Kępy, A.
Walczak-Niewiadomskiej, Łódź 2013 :
[recenzja]

Czytanie Literatury : łódzkie studia literaturoznawcze nr 3, 514-515

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kwestie, jak metody analizy współczesnych młodych czytelników czy badania nad kulturą czytelniczą zarówno w Polsce, jak i za granicą z uwzględnieniem różnych grup wiekowych, a także barier w postaci całkowitej utraty słuchu oraz problemów cywilizacyjnych, z którymi może borykać się młodzież.

Druga część książki poświęcona jest w dużej mierze interakcjom różnych grup młodych czytelników z instytucjami gromadzącymi woluminy w Europie. Tematyka artykułów oscyluje wokół sposobów promocji książki i podejmowanych działań na rzecz kultury czytelniczej bibliotek dla dzieci i młodzieży w Polsce oraz w innych krajach. Wiele miejsca poświęcono także metodom pracy bibliotek z najmłodszymi dziećmi, które nie posiadały jeszcze umiejętności czytania i pisanie.

(JPM)

***Literackie obrazy podróży*, red. nauk. Monika Urbańska, red. Beata Prokopczyk, Anna Mateusiak, Jowita Podwysocka-Modrzejewska, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.**

Niniejsza publikacja jest efektem wspólnego zaangażowania opiekunów oraz członków (doktorantów) Koła Naukowego Edytorów, działającego przy Katedrze Edytorstwa Uniwersytetu Łódzkiego. Zebrane w niej artykuły zostały poświęcone motywowi podróży, zaprezentowanemu tu z różnych perspektyw. Książka ma budowę dwudzielną: pierwszą część stanowią teksty w języku polskim, drugą – ich tłumaczenia na język angielski. W kręgu zainteresowań badawczych autorów znalazły się zarówno utwory poetyckie, jak i prozatorskie, należące do literatury polskiej i obcej. Czytelnicy odnajdą tu zatem analizy i interpretacje utworów, w których występuje motyw podróży (np. *Balon* Franciszka Dionizego Książnika, *Grona gniewu* Johna Steinbecka, podróż w poezji Antoniego Langego czy w literaturze fantasy), a także studia i szkice ukazujące podróż, nie tylko w sensie dosłownym, w odniesieniu do biografii poszczególnych twórców (np. Juliana Ursyna Niemcewicza, Jana Lechonia czy Jacka Bierezina). Układ artykułów, składających się na niniejszy tom, jest zgodny z ich historyczno-literacką chronologią. Podróż została ukazana w publikacji na tle szerokich kontekstów historycznych i kulturowych, w których literackie grand tour miało miejsce.

(AMa)

***Media a czytelnicy. Studia o komunikacji i uczestnictwie kulturowym młodego pokolenia*, praca zbiorowa pod red. nauk. M. Antczak, A. Brzuski-Kępy, A. Walczak-Niewiadomskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013.**

Media i ich społeczna recepcja; czytanie jako czynność będąca przejawem praktyk społecznościowych, promocja sztuki słowa w dobie ekspansji kultury audiowizualnej – oto najważniejsze punkty odniesienia dla uczestnictwa w kulturze dzieci i młodzieży, które zostały podjęte w książce.

Podział tekstów umożliwia dostrzeżenie różnorodnych – komplementarnych wobec siebie – perspektyw, dzięki czemu główny problem zyskuje

naświetlenie z różnych stron. Za nieprzypadkowe należy też uznać usytuowanie owych grup w nadrzędną całość, jaką jest książka, wraz z relacjami pomiędzy nimi. Dwie części: *Dzieci i młodzież w świecie prasy i Internetu* oraz *Dzieci i młodzież w świecie telewizji i radia* wzajemnie uzupełniają się i dopiero odczytywane jako całość tworzą panoramę społeczeństwa medialnego, w ramach którego funkcjonują obie wymienione grupy odbiorców.

Obie – przywołane wyżej – części stanowią punkt wyjścia do refleksji zawartej w trzeciej: *Dzieci i młodzież jako uczestnicy kultury*. Jest ona najbardziej zróżnicowana tematycznie, co wynika ze specyfiki zagadnienia: nie brak tu artykułów poświęconych działaniom propagującym czytelnictwo, rozważań nad społeczno-kulturowymi uwarunkowaniami ugruntowywania nawyku czytania poprzez kontakt z różnymi postaciami książki.

(AM)

Anna Mostowska, *Powieści, listy, wstęp i oprac. edytorskie M. Urbańska, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.*

Opracowane zgodnie z zasadami edytorstwa naukowego wydanie powieści i listów Anny Mostowskiej to pierwsza edycja krytyczna tych tekstów od czasu ich pierwodruku na początku XIX wieku. Publikacja, przygotowana przez Monikę Urbańską, składa się z dwóch bloków: jeden poświęcony jest utworom prozatorskim Mostowskiej, drugi – jej korespondencji. We wprowadzeniu do lektury, poprzedzającym zasady opracowania edytorskiego i następujące po nich teksty dwunastu powieści, przedstawiono m.in. biografię autorki jednej z pierwszych polskich powieści historycznych (z uwzględnieniem roli tej pisarki jako tłumaczki i parafrazatorki), problemy edycji jej utworów, stan intelektualnej kondycji kobiet na przełomie XVIII i XIX wieku oraz historię powieści gotyckiej – gatunku, w który wpisują się wybrane teksty zawarte w niniejszej publikacji. Powieści zostały przeanalizowane we wstępie przede wszystkim pod kątem propagowanych w nich wartości: religijnych, moralnych, rodzinnych i patriotycznych. Szczegółowo omówiono także utwory Mostowskiej na tle innych powieści oświeceniowych oraz charakter poprzedzających je przedmów. Nie mniej ważną część książki stanowią dwa rozdziały znajdujące się przed edycją listów Mostowskiej do Józefa Zawadzkiego, w których opisano konflikt między pisarką a wydawcą oraz nakreślono jego sylwetkę. Na końcu znajdują się bibliografia i indeks nazwisk.

(BP)

Jan Muszkowski - ludzie, epoka, książki: tradycje i kontynuacje, red. Grzegorz Czapnik, Zbigniew Gruszka, Jacek Ladorucki, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Łódź-Warszawa 2014.

W książce objęto naukową refleksją poglądy wybitnego teoretyka, nauczyciela i popularyzatora wiedzy o książce – prof. dr. Jana Muszkowskiego (1882-1953), współorganizatora Uniwersytetu Łódzkiego, twórcy pierwszej w Polsce Katedry Bibliotekoznawstwa (1945).